

การวางแผนประหยัดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษี คือ ช่องทางหนึ่งที่คุณสามารถหาประโยชน์ บทความนี้ไม่ได้แนะนำให้คุณหลีกเลี่ยงการเสียภาษี เพียงแต่จะช่วยให้คุณรู้จักวิธีการประหยัดภาษี ตามช่องทางที่กฎหมายเปิดไว้ให้

ทำงานครบปีต้องยื่นเสียภาษี (อีกแล้ว)

เป็นหน้าที่ของพลเมืองดี ที่จะต้องเสียภาษีอันเกิดจากเงินได้ของตน ให้กับประเทศชาติ ถึงแม้ว่าจะต้องทำการยื่นเสียภาษีทุกปี แต่หลายครั้งก็พบว่า มีปัญหาทุกปีเช่นกัน บางคนต้องเสียเพิ่ม บางคนเสียไว้เกินก็จะได้รับคืน (แต่อาจจะนานจนลืมไปเลยว่า ได้รับคืนเงินภาษีกับเขาด้วยเหมือนกัน) บางคนไม่เคยสนใจว่า เขามีวิธีคิดคำนวณกันอย่างไร ถือว่าเป็นหน้าที่ของฝ่ายบุคคล ตนเองมีหน้าที่แค่จัดหาเอกสารต่างๆ ตามแต่ที่ฝ่ายบุคคลจะขอมาเท่านั้น แต่จริงๆ แล้ว เรื่องของการยื่นเสียภาษี ยังมีข้อปลีกย่อยหมยหมยอีกมาก ซึ่งถ้ามีการจัดการที่ดี คุณก็จะได้ผลประโยชน์จากตรงนี้พอสมควร หลายคนอาจจะคิดว่า "จะต้องไปเสียเวลาไปทำไม ยิ่งไงก็คงประหยัดขึ้นมาสักไม่กี่บาทหรอก สู้เอาเวลาไปจัดการเรื่องอื่นๆ ดีกว่า" หรือบางท่านอาจคิดว่า การวางแผนเรื่องภาษี จะเข้าข่ายการหลบเลี่ยงภาษี หาเรื่องเข้าคุกเสียเปล่าๆ (หรืออาจจะถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจได้ง่ายๆ ...ฮา) อย่าเพิ่งตีตนไปก่อนไข้ อย่างที่กล่าวไว้ในตอนต้นแล้วว่า บทความนี้ไม่ได้มีจุดประสงค์ ที่จะแนะนำให้คุณหลีกเลี่ยงภาษี หรือแนะนำให้คุณโกงประเทศชาติ แต่เป็นการแนะนำให้คุณวางแผนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งจะทำให้คุณประหยัดเงินที่จะต้องเสียภาษีได้ไม่น้อย

ประหยัดเงินภาษีจากค่าลดหย่อน

วิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้คุณประหยัดเงินภาษีได้ ก็คือ คุณต้องพยายามหาเงินออมในการหักค่าลดหย่อนต่างๆ ที่พึงนำมาคิดคำนวณภาษี ให้ได้มากที่สุดที่จะทำได้ ไม่ว่าจะเป็นดอกเบี้ยบ้าน, ค่าเบี้ยประกัน, เงินปันผลจากการลงทุน หรือแม้แต่เงินบริจาคเพื่อสาธารณกุศล นอกจากได้บุญแล้ว ยังนำมาหักลดหย่อนได้ถึง 10 % ถึงใครเค้าจะว่า "งก" ก็ช่างเขาเถอะ ถือว่ายิ่งปีนนัดเดียว ได้นกถึง 2 ตัว ดังนั้น เวลาทำบัญชี คุณคงต้องลองมองหาว่า ที่ไหนที่มีใบอนุโมทนา หรือใบเสร็จรับเงิน เพื่อนำมาใช้หักลดหย่อนได้ด้วย ถ้าคุณมีลูกที่อยู่ในวัยเรียน ก็รับใช้สิทธิหักลดหย่อน เพราะคุณสามารถใช้สิทธิลูกได้ถึง 3 คน แต่ถ้าลูกคนไหนยังไม่ถึงวัยเรียน หรือเรียนอยู่ในต่างประเทศ สามารถนำมาหักลดหย่อนได้ 15,000 บาท แต่ถ้าเรียนอยู่ในประเทศ สามารถนำมาหักลดหย่อนได้ถึง 17,000 บาท ซึ่งถ้าคุณจดทะเบียนสมรส จะใช้สิทธิหักลดหย่อนบุตรได้ฝ่ายละครึ่ง แต่ถ้ายังไม่ได้จดทะเบียนสมรส ฝ่ายคุณผู้หญิงก็ได้สิทธินำไปหักลดหย่อนได้เต็มที่ ฝ่ายคุณผู้ชาย ถ้าไม่อยากเสียสิทธิ ก็ต้องรีบไปแต่งงานและจดทะเบียนสมรส หรือไม่ก็จดทะเบียนการเป็นบุตร เท่านั้นก็มีค่าลดหย่อนเพิ่มขึ้นแล้ว (แต่คุณผู้ชายบางท่าน ก็ยอมที่จะเสียสิทธิค่าลดหย่อนตรงนี้ แลกกับการที่ไม่ต้องจดทะเบียนสมรสก็มีเหมือนกัน ...ฮา)

สามี-ภรรยา ควรแยกยื่นแบบหรือยื่นรวมกัน

เมื่อยังโสดจะจัดการภาษีอย่างไรไม่สู้เดือดร้อน แต่พอมีคู่ก็เหมือนมีห่วงติดเต็มไปหมด ไม่ว่าจะตัวหรือกระเป๋าเงิน ถ้าจัดการกับภาษีไม่ดี กระเป๋าอาจฉีกได้ง่ายๆ ถึงแม้ว่ากรมสรรพากรจะป่าวร้องว่า การยื่นรวมภาษีไม่ได้ทำให้การเสียภาษีเปลี่ยนแปลง ในเมื่อค่าใช้จ่าย เงินหักลดหย่อน ของทั้งคู่ยังมีตามเดิม หรือถ้าทั้งสองคนมีลูกขึ้นมา ต่างคนก็ต่างได้สิทธิหักลดหย่อนได้คนละครึ่งอยู่แล้ว ใครไม่ทันได้คิดพิจารณาให้ถ้วนถี่ ก็คงหลงเชื่อเข้าเต็มเปา แต่ถ้ามองให้ทะลุถึงประโยคที่ว่า เงินได้ของภรรยาให้ถือเป็นเงินได้ของสามี จึงเล่นเอารายไต้หวันมารวมกัน ทำให้ฐานภาษียิ่งสูงขึ้น จะไม่ให้อายุภาษีมากขึ้นได้อย่างไรล่ะ? ก็ในเมื่ออัตราภาษีแบบก้าวหน้า นั้น เงินได้ยิ่งมาก ภาษียิ่งสูง การกระจายรายได้ของทั้งสองคน หรือแยกยื่นการคำนวณภาษี จะเริ่มต้นอัตราภาษีใหม่ทั้งคู่

สมมติว่า ถ้าคุณมีรายได้ประจำเป็นเงินเดือนๆ ละ 25,000 บาท และคู่สมรสมีเงินเดือน 20,000 บาท มีลูกสองคน คนแรกเรียนชั้น ป. 1 ส่วนคนที่สองยังไม่เข้าโรงเรียน มีดอกเบี้ยเงินกู้ซื้อบ้าน 10,000 บาท และเบี้ยประกันชีวิตของตนเองอีก 10,000 บาท

กรณียื่นแบบภาษีรวมกันสองคน

- เงินเดือนทั้งปีของคุณ 300,000 บาท และเงินเดือนทั้งปีของคู่สมรสของคุณ 240,000 บาท รวมเงินได้ทั้งปีของคุณทั้งสอง 540,000 บาท
- หักค่าใช้จ่ายสามี ภรรยา 120,000 บาท ค่าลดหย่อนอีก 60,000 บาท
- บุตรคนแรกหักค่าใช้จ่าย 17,000 บาท คนที่สองอีก 15,000 บาท
- ดอกเบี้ยเงินกู้ซื้อบ้าน 10,000 บาท และเบี้ยประกันชีวิต 10,000 บาท
- รายได้สุทธิของคุณ 308,000 บาท
- ดังนั้น คุณต้องเสียภาษี 23,300 บาท

■ กรณีแยกยื่นแบบแสดงรายการภาษี

- ส่วนของคุณ
  - เงินได้ทั้งปีของคุณ 300,000 บาท
  - หักค่าใช้จ่าย 60,000 บาท ค่าลดหย่อนอีก 30,000 บาท
  - บุตรคนแรกหักค่าใช้จ่าย 8,500 บาท คนที่สองอีก 7,500 บาท
  - ดอกเบี้ยเงินกู้ซื้อบ้าน 5,000 บาท และค่าเบี้ยประกันชีวิต 10,000 บาท
  - ดังนั้น เงินได้สุทธิของคุณ 179,000 บาท
  - สรุปว่า คุณต้องเสียภาษี 10,400 บาท
- ส่วนของคู่สมรส
  - เงินได้ทั้งปีของคู่สมรส 240,000 บาท
  - หักค่าใช้จ่าย 60,000 บาท ค่าลดหย่อนอีก 30,000 บาท
  - บุตรคนแรกหักค่าใช้จ่าย 8,500 บาท คนที่สองอีก 7,500 บาท
  - ดอกเบี้ยเงินกู้ซื้อบ้าน 5,000 บาท
  - ดังนั้น เงินได้สุทธิของคู่สมรส 129,000 บาท
  - ซึ่งต้องเสียภาษี 5,400 บาท

■ จากตัวอย่างที่ยกมา จะเห็นได้อย่างชัดเจนถึงความแตกต่าง ระหว่างการแยกยื่นกับการยื่นรวมกัน ซึ่งถ้าแยกยื่นแบบแสดงรายการ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รวมแล้วคุณทั้งสองคนจะเสียภาษีเพียง 15,800 บาทเท่านั้น แต่ถ้ายื่นแบบรวมกัน จะต้องเสียภาษีถึง 23,300 บาท ซึ่งแตกต่างกันถึง 7,500 บาท

■ ...แล้วแบบนี้ คุณจะเลือกวิธีไหน ?

แหล่งที่มา : หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ - ฉบับพิเศษ